

בתוכן עכשיו בפר סאלד

27.1.2012

ג' שבט

גיליון מס' 1

"מילים, מקץ דיבור, שואפות לשתיקה.
רק בלובשן צורה, תבנית, יכולות מילים, או מוסיקה, לגעת בדממה.
לא דממת הכינור בהתמשך התו, לא רק זה, אלא קיום היחד,
או נאמר שהסוף מקדים את ההתחלה,
והסוף וההתחלה היו שם תמיד לפני ההתחלה ואחרי הסוף.
והכול הוא תמיד עכשיו."
(ט.ו.אליוט)

איתנו חקרי המערכת

בערב חם של קיץ התחלנו לרקום חלום, להביא שוב לתוך הקהילה את ימי העלון.
התענגנו על נוסטלגיה ומרחבים של געגוע לברוא מחדש את דפי בתוכנו,
ולהביאם נשענים על פירות הזמן שחלף עם ניחוח רענן ומתחדש.
עלון, שיאפשר שפה רב גונית, במה לביטוי ושיח, ואף סוג של מפגש אנושי
והכרות קרובה ואותנטית.

שעות האור התקצרו ועת גשמים הגיעה ואנו נאספנו להיפגש עם אנשים, לארוג את המילים,
להתבונן בעיניים ולהעלות על הכתב את רחשי הלב.

אנו יוצאים לדרך שמחים ונרגשים עם בכור עלוננו - "בתוכנו עכשיו".

העלון יצא ביום שישי בכול סוף חודש וכמיטב המסורת יחולק לתאי הדואר.
כמו כן אנו מעוניינים ליצור ולשמור על קשר גם עם בני ובנות הקבוץ, אלה החיים במקומות
אחרים, שעבורם כפר סאלד יישאר תמיד בית.

מוזמנים ליידע אותנו ולשלוח לנו את כתובות המייל שלהם עד ה-15.2.12

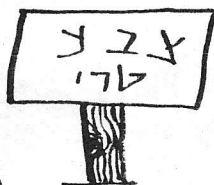
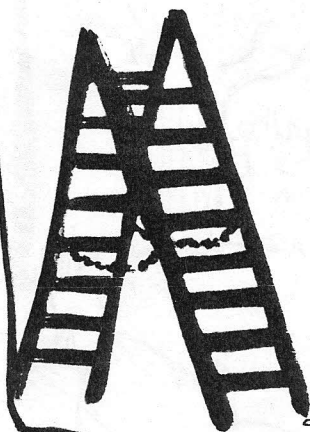
למייל: assaf_shavit@walla.co.il

מקווים שינעמו לכם העלעול והקריאה ומברכים את כולנו לשנים טובות.

רוני ואסף

חברי המערכת:

נאור נודל, עידן שגיא, עינת כרמל גמזו, מירי יציב, רוני שביט, אסף שביט
רבקה פראלטה, חנה סלע – עריכה לשונית, סדו פראלטה – עיצוב ואיור

דבר-העורכת

שולה כהן

השעה 17:02 אני מסתכלת על השעון בחדרה, אני קבעתי איתה ב 17:00 ואני מאחרת בשתי דקות, אני רק ליד המרפאה, איך אחר לה? הרי היא מפעם, מדור "הפונקט", מדור "הנפילים", עוד רגע אני שם, אוספת את חפצי בהתרגשות וממהרת אל ביתה, בדרך "מעקבים אותי לחקירה" שני כלבים. השעה כבר 17:05 אני צולחת את המכשול, שועטת קדימה ודופקת בדלת, העובדת הזרה פותחת לי, ואז אני רואה אותה, יושבת ומחכה, אחרונת הנפילים בערך, הדיוק והאקצנט מסגירים זאת מיד, צורת הישיבה הגאה, האמת והצניעות שתלווה אותנו לכל אורך הראיון.

אני מתנצלת על האיחור, היא מתנצלת שהיא לא רואה, מבקשת לדעת מי אני ומאיזו משפחה אני באה, כשאני אומרת לה את הייחוס המשפחתי שלי היא מבקשת לדעת למי אני דומה כדי להשלים את כל התמונה מהזיכרון שלה.

אני שואלת אם היא יודעת למה אני כאן והיא אומרת שהגר רק אמרה שאני אבוא לראיין אותה באיזשהו עניין, העובדת הזרה מפריעה לנו בזהירות, שואלת אם אני רוצה לשתות, אני עונה שלא, תודה.

"אז אני כאן כי אנחנו קבוצה של אנשים והחלטנו לחדש את בתוכנו" - האור בעיניים שלה אמר הכול, והיה נדמה לשבריר שנייה שהיא חזרה לראות, היא ספקה כפיים והתמלאה חיים. "חשבנו שמן הראוי שהדף הראשון של העלון יהיה ראיון איתך, כי אנחנו מבקשים להתחיל אותו מחדש על ההצלחה של בתוכנו של אז"

שולה, איך הגעת להיות עורכת בתוכנו? היא מחייכת ואומרת בכנות שאיננה יודעת, "זה פשוט קרה", היא מסבירה. "היינו שלושה - דניאל פראלטה שכתב ואשר כובש שהיה על הצד הטכני בעיקר, אבל לא רק". אני מתקנת אותה כי דניאל פראלטה לא כתב, הוא צייר, והיא מעמידה אותי על טעותי - "דניאל פראלטה כתב את כל מה שיש לו להגיד בציור" ואיך זה הלך? איך דניאל ידע מה לצייר?

"דיברנו והעלינו נושאים שיש לטפל בהם, היו לי פתקאות שהייתי מצמידה לדפים עם הכותרת ודניאל היה מצייר. היו דברים שהתלבטנו ביחד אם אני אכתוב אותם או שדניאל יצייר אותם, דניאל ידע להגיד בציור כל-כך הרבה".

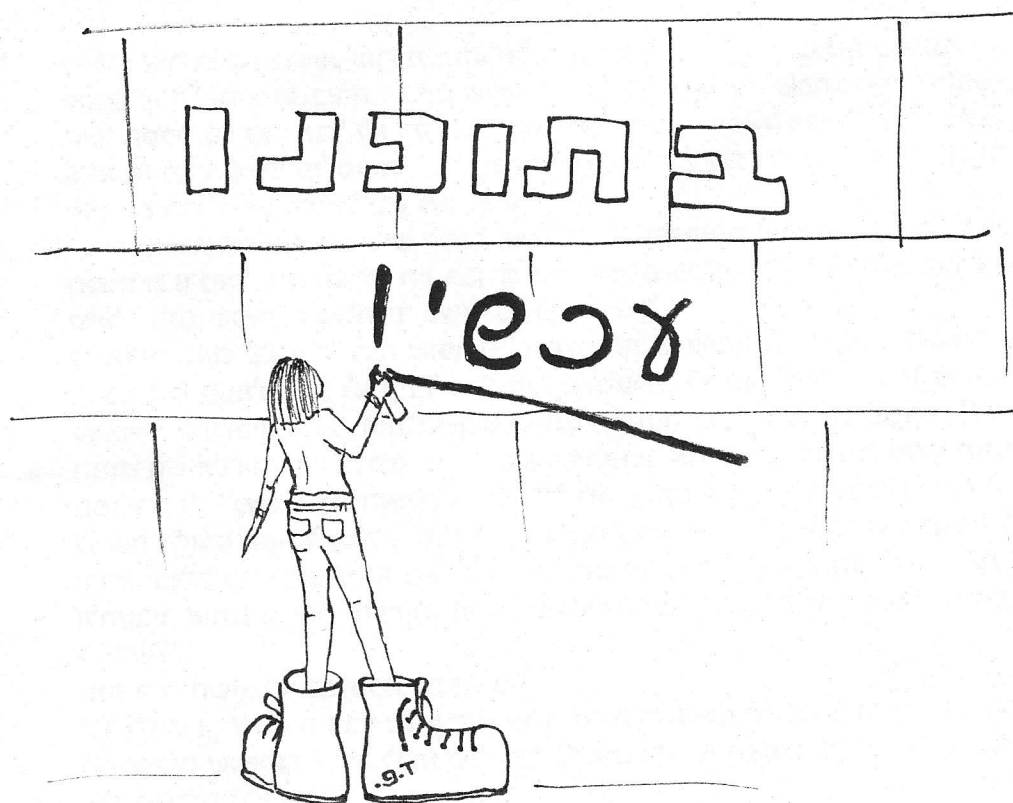
לשאלתי האם "בתוכנו" היה שופר של המזכירות או שיקף הלכי רוח בקיבוץ היא נמתחת ואומרת כי מעולם היא לא קיבלה הנחיות מלמעלה, להיפך, היא אומרת שתמיד הרגישה עצמאית לחלוטין וברוב ימות השבוע הייתה עסוקה בללקט אינפורמציה - "ללכת לראות את המתרחש ולדווח עליו בכתב, חשוב מאוד להעביר את האינפורמציה ממש מהמקום", היא מסבירה לי, "כשבנו את האולם הגדול של לורדן ומשאיות וכלים כבדים עבדו שם, ירדתי לראות וליוויו את כל תהליך הבניה ב"בתוכנו", גם כשסללו את כביש הכניסה לכפר-סאלד ירדתי ברגל כדי להביא את האינפורמציה הזו ממקור ראשון, חשוב לראות את הדברים ולהעביר אותם בצורה מדויקת, את יודעת איזה דבר גדול זה היה כשחיברו את כפר סאלד לכביש?"

מה היה חשוב לך בבתוכנו יותר מכל?
"נר הזיכרון, זה היה דבר שהקפדנו עליו, זה היה חשוב לנו מאוד מאוד, וגם פרסום ההספדים שנאמרו אחרי לכתו של חבר וחשוב היה לי מאוד להקפיד על העברית, שהדברים יהיו כתובים נכון וטוב".

האם חסר לדעתך עיתון פנימי?
 "בוודאי שחסר, יש דברים שהייתי רוצה לדעת ואינני יודעת, יש דברים ששמעתי ואני חושבת שחייבים לפרסם". כמו מה, אני שואלת, "כשאני יושבת אצל אילנה דר ושומעת שאחד הבנים שלה הוא דוקטור, אני אומרת לעצמי שדברים כאלה חייבים לפרסם!!" למה? אני מקשה עליה מעט. "מה זאת אומרת למה? כי זו אינפורמציה שחשוב לדעת, כי חשוב שידעו, חסר לי שאין מקום לפרסם את מה שקורה עם האנשים"
 תגידי, אני שואלת אותה, הרי הייתם כל הזמן ביחד, הייתם נפגשים בחדר האוכל, במועדון לחבר, במקלחות הציבוריות, העברת האינפורמציה נעשתה, הציבור ידע, למה עיתון?
 "יש הבדל בין דיבור לכתיבה, זה נכתב ואי אפשר למחוק, אנחנו הרי לא עיתונאים, התפקיד שלנו הוא רק למסור אינפורמציה בינינו, העיתון מחבר בינינו, הוא הופך אותנו לקהילה, אחרת מה יבדיל בינינו לבין קיבוץ אחר? טוב, נו, אבל בשביל זה צריך דניאל פראלטה", ואז אני מבינה דבר גדול על שולה, אני מבינה שמבחינתה היא הייתה רק השופר ודניאל היה הכרוז, אני גם מתחילה להבין את המשמעות של עיתון פנימי לקהילה שלו, אני מבינה מדוע הוא הדבר הראשון שנסגר כשהקהילה נכנסה לקונכייה שלה בשיא ההפרטה ולמה עכשיו כשמתחיל האביב הוא חוזר.
 "אני מאחלת לבתוכנו הרבה בהצלחה, הסוד הוא שצריך מאוד לאהוב לעשות את זה" היא מאחלת וממליצה.

ומילה ממני לשולה: אני יודעת שמקריאים לך את השורות, אני תקווה שהבאתי את האינפורמציה במלואה, שהעברית הייתה נכונה, אני מאחלת לך בריאות ומודה לך על שנים ארוכות של עשייה שנחרטו לנו עמוק עמוק בתודעה.

מירי יציב.

טעגל הקהילה כותב

ראשית אני רוצה לפתוח את דברי בברכה לכותבי העלון על היוזמה הברוכה, יישר כוח ובהצלחה!

ועכשיו מהנושאים שעל סדר היום:

בינוי קהילתי - בצוות של הצמיחה דמוגרפית ושיוך הדירות התקיים לפני מספר חודשים דיון בנושא מעורבות הציבור בתהליכים החשובים שקורים בקיבוץ. אצל רוב המשתתפים הייתה תחושה שהציבור לא ממש שותף לתהליך הקליטה והבניה. כמו כן עלה הצורך בקיום תהליך חברתי שיגדיר את הכיוון והדרך שהקיבוץ הולך אליהם. תהליך חברתי שיאסוף אליו את כל חלקי האוכלוסייה, ייתן מקום לכל קבוצה, חברים ותיקים, חברים חדשים, תושבים, בנים, בקיצור כווןולם יחד נגדיר איזה קהילה אנחנו היום, ומה אנו רוצים להיות כשנהיה גדולים. (לא ששבעים זה לא גדול). מאחר ותהליך כזה לא עושים כל יום וראוי לעשות אותו בצורה רצינית ומקצועית, פנינו למועצה וביחד עם אורית דינסמן ראינו מספר חברות שעיסוקן הוא בבינוי קהילות, ויש להן קבלות והצלחות בתהליכים כאלה בקיבוצים אחרים. בסופו של דבר נבחרה חברה בשם "שדמות". בקרוב ניצור איתם קשר ונתחיל לקדם את הנושא.

שיוך דירות - לאחר שחולקו ה"דפיות" לחברים, אנו ממתינים כעת לאישור התב"ע (תכנית בנין ערים). ברגע שהתב"ע של כפר סאלד תאושר, נוכל לאשר בוועדה המקומית את תכנית השיוך והחלוקה למגרשים, ורק אז נוכל להתחיל לחתום עם החברים על ההסכמים. העיכוב באישור התב"ע לא היה מתוכנן, והוא שגורם לפקק הן בתהליך השיוך והן באישורי הבניה לבתים בשכונה החדשה. בינתיים צוות השיוך עוסק בסגירות אחרונות של ההסכם, והכנת התשתית לחתימת ההסכמים בקיבוץ ובמנהל מקרקעי ישראל.

שכונה חדשה - העבודה על התשתיות הציבוריות מתקדמת יפה, למרות הפרעות פה ושם של מזג האוויר, ועדיין על פי התכנית. עד כה שווקו כבר אחד עשר מגרשים, וועדות קליטה וקבלה פועלות במרץ לשווק גם את המגרשים הנותרים. במקביל התחלנו לטפסף למועצה שיתחילו לקדם תכנון לשכונה הבאה של שלושים ושבע יחידות נוספות.

מועדון לחבר - בימים אלה מסתיים שיפוץ המועדון על ידי החברה שמסקמת מבנים לאחר שריפה. בשבוע הקרוב נכנס צוות שיעסוק בריהוט ועיצוב המועדון על פי הצרכים של הקהילה. בצוות יהיו גם בעלי תפקידים וגם אנשים שפנו וביקשו להיות שותפים בחידוש המועדון. אני מבקש לנצל את ההזדמנות ולהודות לאלדד היקר שמן הרגע הראשון הגיע לשרפה, וטיפול במועדון עם מכבי האש ומול השמאי וחברת הביטוח, דרך הקבלן המשפץ וכל מה שקשור, זה לא מובן מאליו ובהחלט מגיע לו תודה!

חיימק ה

תחילת שנת התיאור של החנות העסקי

תחילה, הרשו לי לברך את צוות "בתוכנו" החדש, על היוזמה לחדש עלון קיבוצי כפי שהיה בכפר סאלד במשך עשרות שנים.

שנת 2011 - הסתיימה ובקרוב נציג באסיפה סיכומים ונאשר תוכנית משק וקהילה 2011. בסה"כ אפשר לסכם את שנת 2011 כשנה טובה לענפים החקלאים וגם לענף התיירות – "בכפר". את המספרים נציג באסיפה אבל אפשר להגיד שמהסיכומים הכספיים רוב הענפים סיימו את 2011 עם רווחים גדולים מהתוכנית. דבר לא פחות חשוב: המגמה שהתחלנו בשנת 2010 של ניסיון להוריד את הוצאות המימון גם בבנקים וגם בארגון הקניות ממשיכה, וב-2011 גם הוצאות המימון ירדו בצורה יפה. מבחינת ענפי החקלאות והתיירות עמדנו בהתחייבויות להעביר לקהילה את הסכומים שסוכם גם כרווחים וגם כחלק בהשתתפות בכלליות המשק.

המשכנו גם בניסיון לקדם פרויקטים תיירותיים שבהם יש לנו תבע מאושרת, לדוגמא: מלון בבריכת האגירה שבו ביקרו השנה מספר משקיעים וחלקם ממשיכים לבדוק את הפרויקט. הצלחנו להיכנס לפרסומים של משרד התיירות שבו מתפרסמים פרויקטים שמחפשים משקיעים. גם השנה עבד בשבילנו פרויקטור שניסה לגייס משקיע לבניית תחנת דלק. בתום עבודה של תשעה חודשים לא הצליח במשימה. הסיבה העיקרית: כמויות הרכבים שנוסעים בכביש 918 לא היו אטרקטיביות לשום גורם העוסק בהקמת תחנת דלק.

עוד דבר חשוב לציין: לאחר שנתיים של משבר שהתחיל בסוף 2008, לורדן מסיים את שנת 2011 ברווח סביר.

שנת 2012

הכנו את תוכניות החקלאות והתיירות לשנת 2012, עם מקדם זהירות עקב המצב הכלכלי הלא ברור שצפוי בעקבות תחזית המיתון העולמית שעלולה לפגוע בכלכלה הישראלית. נכון להיום אנו כבר עדים למשבר עמוק בענף העוף, וירידה מסוימת במחירי הבשר הטרי שמשפיע על ענף הבקר.

בענף הפרדס 90% מהתוצרת הולכת לאירופה. רואים השפעה גם של המיתון וגם פרי של מדינות מתחרות מגיע לשווקים ולכן יש ירידה במחירי הפרי מישראל.

באירוח הכפרי התוכנית זעירה. יחד עם זאת הענפים יגיעו לרווחיות ונוכל לעמוד בהתחייבות מול הקהילה.

מועצת המנהלים של לורדן אישרה את תוכנית לורדן – 2012. לורדן מציגה תוכנית עם רווחיות טובה למרות המציאות הכלכלית העולמית.

אני רוצה לאחל לכולנו שנעבור את שנת 2012 בשלום עם ציפייה לתקופות טובות יותר.

אבי פלמן

עלעלים מהארכיון

9.1.1948 - התקפה על כפר סאלד

ב-29.11.1947 התקבלה באו"ם החלטה על הקמת מדינת ישראל. החלטה שהיהודים קבלו והערבים התנגדו לה. למחרת התחילה מלחמת העצמאות. הם לא חיו הרבה ומיד החלו במעשי אלימות שהראשון בהם היה ירי על אוטובוס שהיה בדרכו מנתניה ל... 42 ימים אחרי אותה הכרזה באו"ם, תקף כוח סורי בפיקודו של קאוקג'י את כפר סאלד, מההר.

זו הייתה התקפה ראשונה של כוח ערבי על ישוב יהודי בארץ. בשעת בוקר (כשהשמש בעיניים) תקף כוח סורי ופתח באש מרוכזת לתוך שטח ה"מחנה"(הקבוץ). קרב זה ערך כמה שעות ולקראת סופו הופיע משוריין בריטי ממשטרת חלסה(קריית שמונה כיום). קיבל אותו בשער נחום גולן(מפקד חטיבת "גולני" במלחמת העצמאות) והקצין הבריטי הסכים להיות תחת פיקודו של נחום, מקרה יחיד ומיוחד בהיסטוריה הצבאית הבריטית. לפי הוראתו, המשוריין ירה כמה פגזים להר ובזה הסתיים הקרב. בקרב זה נהרג חבר הקבוץ ברונו ונפצעו 4 אחרים.

דוד כרמי

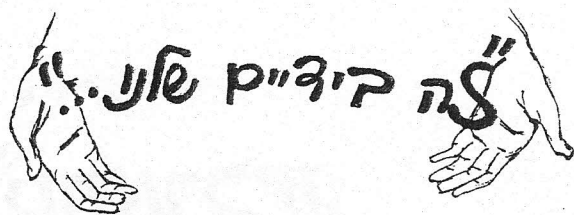
11 ינואר 1948

"בתוכנו"

סקירה על מאורעות השבוע

ביום ו' 9- בינואר-בשעה 7 בבוקר-בשעה שעמדנו להכפיל את דפי יומן השבוע בו צויין כי שבוע אחרון עבר עלינו בשקט ובעבודה, בשעה שהעובדים במשק יצאו לשרה-ובמחנה עצמו התפזרו החברים למקומות העבודה השונים ומעטים, האוכלים ארוחת בוקר לפני העבודה, ישבו עדיין בחדר-אוכל וקבוצת נוטעים ביער-במדרוני ההר-עמדה לצאת לנטיעה, -ניתן לפתע מטר יריות באופן ברור למקומות בו היו מרוכזים האנשים:בעיקר חדר-האוכל ומחסן הבגדים. באש הבחנו מיד יריות מכלים אוטומטיים.האש היתה מכוונת כמעט לכל פנות המחנה אך על אף זאת הגיעו החברים לעמדות והשיבו באש במדה שהבחינו במטרות. כבר בשלב הראשון של ההתקפה נפצעו שתי חברות באופן קל:לוטה-עוד בהיותה בחדרה ושושנה דכז'ה, מחברת הנוער, במחסן הבגדים.זמן קצר אחרי זה נפל ברונו, כשרצה להגיע לעמדת ההליו

... היריות נמשכו בלי כל הפסקה במשך 4 שעות -ונפצעו עוד:אריה ברקוביץ בשעת ריצתו אל העמדה ושמואל רוט.

יזמות מתוקה

כולנו חושבים ואף בטוחים שהעובדה שאנחנו חיים כחלק מקבוצה הנקראת "קייבוצ' מבטיחה לנו היכרות מעמיקה האחד את שכו.

כשהחלטתי לקחת חלק בכתיבת "בתוכנו עכשיו" ולהתמקד בנושא שמיד אספר לכם עליו, גיליתי כמה דברים שגם אני, "ממרומי" 22 שנות חיי לא ידעתי..

מידי חודש אכתוב לכם כאן על מיני יזמויות צעירות וותיקות שנמצאות כאן בכפר סאלד. על חלקם אני בטוחה ששמעתם אבל יש כמה וכמה שעליהם אני מבטיחה לחדש לכם.

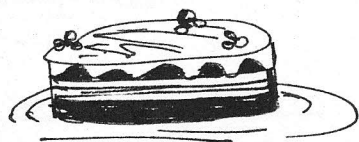
לפני כשבוע, חזרתי מהעבודה כמידי יום ואיך לא- עצרתי בכל בו. הסתובבתי בין המוצרים, בחרתי כמה דברים, ניגשתי לקופה כשלפתע נכנסה לכל בו בחורה צעירה, נאה, קצת מלוכלכת מקמח, חובשת מטפחת לראשה וסינר ארוך ולבן. "שילי", שאלתי, "מה את לובשת?"

העסק הראשון שעליו בחרתי לספר לכם החודש הוא- הקונדיטוריה של שילי ביטון.

שילי ביטון, המוכרת לכם בטח יותר כשילי שוסטר, תהיה בקרוב בת- 27, נשואה 6 שנים ומתגוררת בקייבוצ' כפר סאלד עם בעלה- צחי ושני ילדיה- עדן בת 5 וחצי ואריאל בן שנה וחצי. שילי גדלה בכיתת תות ובשנים האחרונות עבדה ובעיקר התעסקה בלימודי קונדיטוריה.

אז הגעתי לביתם של שילי וצחי ביטון, ועם כוס חלב חם ושוקולד איכותי נמס בפנים, ובמקביל כתבה בטלוויזיה על הוזלת מחירי הקקאו בעולם הצלחתי להבין על מה מדובר.

ראיון-

היי שילי, מה שלומך? איך התחיל לך השבוע?
אושר, אומנם יום מפרך אך מעניין.

למה דווקא מתוקים?

אני בכלל אוהבת את תחום המטבח אבל אני זוכרת שהעוגות הראשונות שלי יצאו זוועה. לאט לאט התחילו לצאת לי עוגות טובות ואיתן גם ההתלהבות ממשוה טוב שמצליח לך. עם הזמן, הרגשתי שאני צריכה ללכת ללמוד. רציתי בהתחלה ללכת וללמוד- עיצובים בבצק סוכר. בזמן חופשת הלידה של אריאל, חיפשתי באינטרנט קורסים ומצאתי קורס מעניין ויותר מקיף שכולל בתוכו גם- בצק סוכר. מבחינתי זו אומנות, זה לא סתם לאפות עוגה. אני משקיעה גם בעיצוב העוגה ולא רק בטעם שלה, וזה מה שכיף לי.

זכור לך בתור ילדה את האהבה לאפייה?

בתור ילדה עשיתי פעם אחת עוגה והיא יצאה ממש לא טוב. אמא שלי אמרה לי שלא נעים לה, אבל זה ממש לא טעים. ממש זכורה לי התמונה בראש של העוגה הלא מוצלחת.

מאיפה האומץ בגיל כזה צעיר להקים עסק בעצמך?
לא היה שום אומץ, צחי בעלי החליט שנרים את העסק. הוא בחר מקום, שיפץ אותו ודחף אותי לזה. היו לי מחשבות בנושא, אבל חשבתי שזה יקרה בעתיק הרחוק ולא כרגע כשאני מגדלת 2 ילדים קטנים.

היו חששות?
בטח, ועד עכשיו יש חששות. זה סוג של עסק שאחד מתוך עשרה נופלים בו. יהיו עוד חששות אבל אני מאמינה שעם הזמן זה יעבור ורק ילך וישתפר.

אז מה את מכינה כאן בעצם?
עוגות, עוגיות, עוגות לאירועים, עוגות בחושות, עוגות שכבות, מוסים, קרמים ועוד. אני מכינה גם לפי הזמנה אישית וגם מבחר מטעמים בקונדיטוריה.

מאיפה ההשראות למטעמים שאת מכינה?
הרבה מדברים שראיתי עם הזמן, אני בדרך כלל רואה משהו, מבינה את הטכניקה ויודעת איך לעשות אותו. זה לא משהו שלומדים, זה משהו שעם הזמן אוספים ומשתמשים. וכמובן שכל פעם לומדים דברים חדשים.

איפה למדת?
עשיתי 3 קורסים: קורס קונדיטוריה בחיפה- "מכללת השף", קורס שוקולד וממתקים בת"א- "בישולים" וקורס קינוחי מסעדות, סה"כ למדתי שנה. במהלך הדרך למדתי גם באחד הקורסים עם השפית קרין גורן.

איזה עוגה את הכי אוהבת להכין?
אני הכי אוהבת להכין עוגות שמרים (פרג, שוקולד, גבינה).
זה מסוג העוגות שתמיד מריחות טוב ואני מכינה אותן בעיקר בימי שישי.

מה החלום שלך?
מקום משלי. בית קפה עם מבחר של דברים שאני מכינה, מקום שאנשים מגיעים אליו כי הם שמעו דברים טובים עליו. בגדול אני רואה את עצמי בשנים הבאות עדיין כקונדיטורית. אומנם זו עבודה מעייפת, אבל מאוד מספקת.

אז חברים יקרים, אם לי הכתבה הזאת עשתה חשק לאיזו עוגת מוס 3 שוקולדים מתוקה, אני בטוחה שגם בכם בוערת אותה תשוקה. זה לא משנה אם בא לכם קופסת עוגיות מתוקות לאירוח, עוגה מכל הלב לסופשבוע מפנק, או אפילו להפתיע מישהו עם עוגת יום הולדת מיוחדת. אז אם תצאו מהכול-בו ותיקחו ימינה חזק, מול "שר הטבעות", תעצרו וכבר תריחו את ריח העוגות.

דרך אגב- מידי יום שישי שלי עורכת מכירה חגיגית מול הכול בו של מבחר מטעמים. חוץ מזה אתם מוזמנים בהמוניכם בכל ימות השבוע בין השעות: 15:30 - 8:30 ואם פספסתם שם את שלי- 052-6760644

שיהיה לכולנו סוף שבוע חמים ומתוק

נאור נודל

Naor20001@gmail.com

(לכל טענה, מענה או סתם מילה טובה)

נחמד **איש - רונן פור**

המחאה החברתית

כל מי שלא נמנה על האלפיון העליון או על המאיון העליון או אפילו על העשירון העליון לא יכול שלא להזדהות עם המחאה החברתית. מחירי המזון, תשלומי המשכנתא, שכר הדירה ומוצרי הצריכה האחרים כמו: ביגוד, ניקיון, קוסמטיקה וכו', טיפסו לרמות לא הגיוניות. זוג צעיר עם ילד או שניים בעלי הכנסה מעל הממוצע מתקשים לגמור את החודש שלא לדבר על חיסכון. דפני ליף וחבורתה עשו עבודה יוצאת מן הכלל. עובדה, מאות אלפים יצאו להפגין לאות הזדהות בכל הארץ. השאלה: מדוע זה נתקע? מה עושים הלאה? המטרה הברורה היא: לשנות את סדר העדיפויות של חלוקת הכסף (כספי המיסים שלנו). איך עושים זאת? מי שקובע את התקציב זו כמובן הממשלה הנבחרת וזו כבר קיימת והדרך היחידה לשנות זאת היא ע"י החלפת הממשלה או שינוי סדרי העדיפויות שלה. אם המספרים שפורסמו הם נכונים ויש כ-700 אלף איש שתומכים במחאה, כלומר, פוטנציאל של כ-25-30 מנדטים בכנסת. עם כמות כזאת של מנדטים לא צריך לבקש טובה מאף אחד ומאף מפלגה, (מפלגת קדימה 28 מנדטים מחל 27 מנדטים), צריך לבחור מנהיג כריזמטי כמו: החבר יאיר לפיד או חבר/ת כנסת בעלי דעות התומכות במאבק (איתן כבל, מאיר שטרית) שיוביל את התנועה. שאלת השאלות היא: האם ברגע האמת שהוא יום הבחירות יהיו באמת 700 אלף איש שיכניסו את הפתק הנכון לקלפי ולא יושפעו משיקולים אחרים כמו: שמאל וימין, חילונים ודתיים ועוד שיקולים משיקולים שונים, שבעובדה יוצרים לנו כ-30 מפלגות שונות.

הטור נכתב ונמסר למערכת "בתוכנו עכשיו" כשלושה שבועות לפני שיאיר לפיד הודיע על כניסתו לפוליטיקה.

ומה במסגרת הבלתי פורמאלית ?

בית ילדים א'ו'

גם כאן העשייה בשיאה והילדים לא נחים.... 30 ילדים נפלאים הלוקחים חלק בעשייה המבורכת בבית הילדים- פעילויות מובנות, משחקים חברתיים, פינות עבודה ובעיקר דגש על ערכים חברתיים ומיומנויות חברתיות של כל אחד ואחת. עופר וחן המדריכים שלנו, שנהנים בכל פעם מחדש מהקבוצה שלנו ויחד איתם בונים קבוצה אחת ומגובשת מצעיר ועד בוגר, קבוצה בעלת יכולות גבוהות ליצור, לחבר ולהיות חלק מהעשייה בקהילה. במהלך חופשת החנוכה, נסעו הילדים לבסיס צבאי ופינקו את החיילים הן בסופגניות והן בחבילות מתוקות במיוחד של המשפחות- היה ביקור מוצלח ביותר וחיממנו לחיילים שלנו את הלב. פעילויות רבות ומגוונות נוספות התקיימו בחופשת החנוכה והילדים נהנו מאוד ומחכים כבר לחופש הבא...שעוד לא נספיק למצמץ וכבר הוא יגיע....(פורים קרב ובא בצעדי ענק...).

"נוער... נוער... נוער" מרכזון ז'י'ב

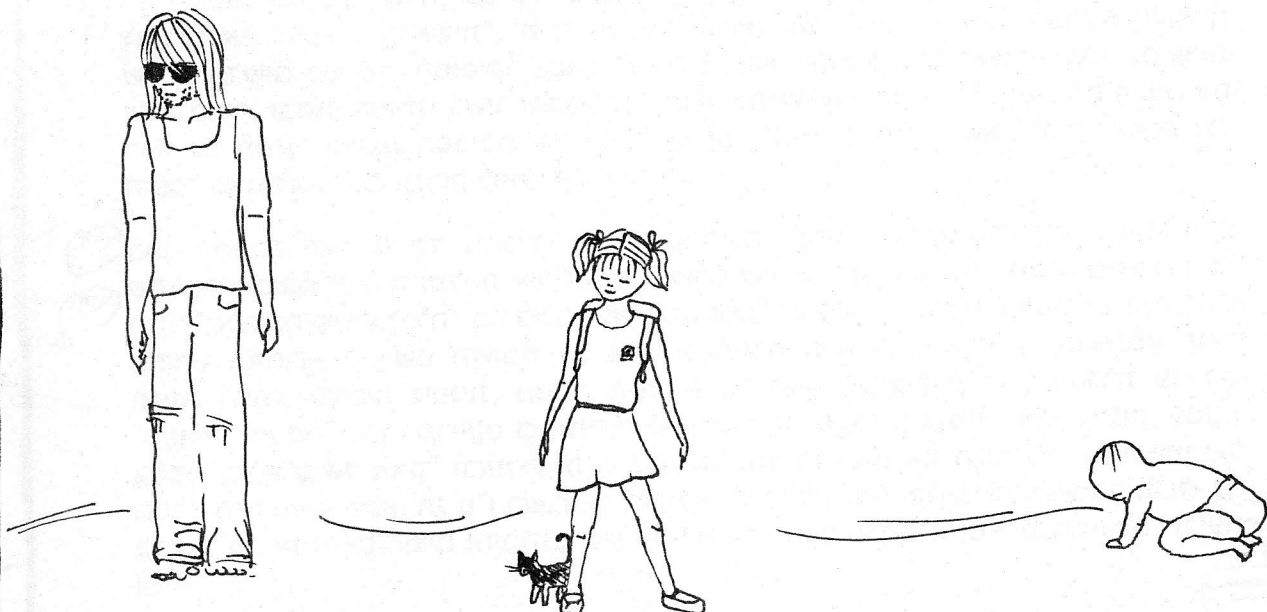
אין ספק שהנוער הנפלא שלנו בהתעוררות כללית, נוער שמתגייס לעבודה משותפת, נוער שמוכן לקחת חלק ולעזור, נוער שיותר ויותר מרגיש חלק מהקהילה ומשתף פעולה. בהובלתם של רועי ומאיה הנהדרים, שעובדים איתם ימים כלילות ולא מוותרים במקומות החינוכיים ויחד עימם בונים את צביון מערכת הנוער הכול כך חשובה להם ולנו גם יחד.

ב- 31.12.11 התקיימה מסיבת סילבסטר מעולה, שעל הפקתה, ארגונה ויישומה היו אמונים מדריכי הנוער שלנו והנוער עצמו. מעל 250 בני נוער מהאזור הגיעו לחגוג בחדר האוכל, רקדו ונהנו והתנהגו למופת...! כל הכבוד לחברה שלנו! בברכת יישר כוח להמשך ושנמשיך לשמוע רק דברים טובים ומבורכים מנוער זה.

עד כאן חברים דברי להפעם, נעמתם לי מאוד בכתיבתי, מקווה שנעמתי לכם אף אני.

בברכת המשך עשייה מבורכת, צמיחה, התפתחות וכמובן גשמי ברכה

עידית תמיר - רכזת חינוך

עניינים ידעניות

הגינה הקהילתית

המחזור השני של הגינה נמצא בעיצומה של עונת החורף עם משתתפים וותיקים ומצטרפים חדשים מכל שכבות האוכלוסייה.

בקרב תפתח ההרשמה למחזור השלישי של עונת האביב-קיץ.

אנחנו נפגשים אחת לשבוע לפעילות משותפת והמקום מתפתח לאט, אבל בהתמדה.

אתם מוזמנים לחוות אותו איתנו בימי שלישי בין 15:30 ל-16:30.

תודה לאבנר רוט שמשקיע עם הנשמה ולמשפ' ק"י על הייעוץ המקצועי.

מערך הקומפוסט

אתר הקליטה לזבל אורגני שודרג משמעותית, הותקנה בו סככה.

הדבר התאפשר בעקבות מענק אותו קיבלנו מהמועצה בזכות זה שאנחנו מתפעלים מערך

עצמאי (רק 3 קיבוצים מתוך 29 קיבלו זאת).

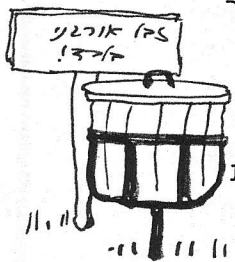
לפעולה פשוטה זו יש משמעות גדולה משום שאתר מקורה מאפשר שליטה נוחה יותר

וטובה יותר לתפעול בלחות הערימות העומדות להבשלה, הצללה מקרינת השמש, מניעת

התחממות יתר והתייבשות וכמובן, נוחות עבודה במצבי מזג אוויר קיצוניים.

תודה לגברי ובוטקין שגרמו לזה לקרות.

מי שעוד לא מפריד בביתו יכול לקבל הנחייה מכרמית ופשוט להתחיל!

כרמית

זיהויות שיפסן

מזו שיפסן? רחוק ורחוק לרוך

קהילת זלזל 90

מזל טוב מזל קיר כפר סאלד

טור אישי

"ארץ חדשה"

זה היה אי שם במהלך שנת 2008. הגעתי לבקר את חברי הטוב, אלון, בכפר סאלד. ידעתי ישר בבטן שאני הולך לגור בקיבוץ הזה. לא יודע איך להסביר את זה. האגם הקטן עם המעיין, הנוף אל העמק ועל ההר, השבילים המטופחים משולבים בצמחיה המקומית והאנשים. זה העניין החשוב באמת – האנשים. גם את זה קשה לי להסביר – אבל המקום הזה שונה וקסום ביכולת שלו להכיל אנשים מהנפלאים שפגשתי בחיי. חברי סלומון, שעבר לא מזמן להתגורר גם הוא עם אשתו בקיבוץ, תיאר את זה יפה: "ביקרתי וחייתי בהרבה קיבוצים בחיי, אבל בכפר סאלד אני מסתובב ואנשים אומרים שלום ומחייכים אליי. זה כל כך שונה, זו הרגשה טובה של בית!". מעבר לכך, אני חייב להגיד שאו שיש משהו קוסמי באוויר של כפר סאלד, או שגברי עושה עבודת מיון מדהימה – כי הסטודנטים והתושבים שמגיעים ומשתקעים כאן – מקסימים אותי יותר מהשני. אנשים איכותיים, יצירתיים, אכפתיים, מעורבים, אנשי חינוך ואומנות, אנשי דעת ומעשה, אנשי חברה וסביבה, אנשי רוח ותכלס. באמת שכל פעם ששואלים אותי איפה אני גר – אני אומר בגאווה ובחיוך – קיבוץ כפר סאלד.

מה אני רוצה להגיד בכל זה? קודם כל שטוב לי ושאיני מאוהב במקום ובאנשיו ☺, אבל מעבר לזה... אני חושב שיש כאן הזדמנות. אנחנו חיים בעולם מהיר ומאד אינטנסיבי. שינויים אדירים מתרחשים בעולמנו, מבחינה כלכלית, סביבתית וחברתית. המחאות החברתיות סחפו את העולם, את ישראל ואת אצבע הגליל (דרך אגב, רבים מתושבי כפר סאלד היו ועודם פעילים במאהל המחאה של אצבע הגליל בקריית שמונה). מה לנו ולזה אתם שואלים? אז אני אגיד לכם. לפי ראייתי השינוי קורה בשני כיוונים: 1. מחאה אל מול המערכת הקיימת שכבר לא מתאימה לעולם שאנחנו חיים בו ומאבק למען חברה טובה ושפויה יותר. 2. יצירת מציאות אחרת, דה-פקטו, ברמה המקומית. ככול שהתלות שלנו במערכת המרכזית והריכוזית קטנה יותר – כך גדל החופש שלנו ויכולת העמידה של הקהילה החיה בכפר סאלד אל מול אתגרים כלכליים, סביבתיים וחברתיים הבאים עלינו – וכאן לפי ראייתי יש לכפר סאלד בפרט ואצבע הגליל בכלל יתרון אדיר. במיוחד בתחום השני – יצירת מציאות חדשה.

במפגש שלי עם ותיקי ומקימי הקיבוץ בנושא המחאה החברתית והשלכותיה, נדהמתי לגלות שוב את הרוח האידיאולוגית הכול כך יפה של האנשים הללו שבאו לכאן מקצוות שונים בתבל, הקריבו, עבדו קשה והאמינו. האמינו שהם יוצרים מציאות חדשה, חברה וחברותא טובים יותר. נכון, היו טעויות, נכון הקיבוץ הופרט ואיבד מדרכו המקורית. הסוציאליזם הטהור בקיבוץ לא שרד, אבל גם הקפיטליזם הטהור שבחוץ נמצא על סף קריסה. עלינו למצוא את דרך האמצע הטובה לנו – זוהי הציונות החדשה, זוהי דרכם של הישראלים החדשים, זהו עתידו של הקיבוץ המתחדש המפוקח.

בחודשים האחרונים צומחות יוזמות ברוכות ביותר בקיבוץ כפר סאלד. **התעוררות חיי קהילה**; **קואופרטיב של אוכל מקומי** שמתבסס על תוצרת גלילית (בריאות ועצמאות לנו, פרנסה לשכנינו החקלאים העצמאיים) שמובילות עמית ומיכל; **מעגל המתנות** שמובילה מיכל (דומה לבנק-זמן ו"שוק קח-תן" ביחד: שימוש משתף ומעגלי של המתנות שיש לכל אחד מאיתנו לתת בצירוף הצרכים של כל אחד); אליאור מעירה שוב את הרוח התרבותית בקיבוץ במיוחד לקראת החברים החדשים בהרחבה וכולנו; **הגינה הקהילתית** ומערך המחזור שמובילה כרמית ועוד היד נטויה.

אני קורא לכל חברי ותושבי כפר סאלד – תבואו, תשתתפו, תביעו, תיזמו, תתחברו. הבה כולנו יחד ניצור קהילה חזקה, תומכת ויוצרת. קהילה שיש בה שפע חומרי, אנושי ורוחני. הבה נראה שאפשר אחרת ונהדהד את השינוי, קודם כל לשכנינו – היישובים הקרובים לנו באצבע הגליל ואז לישראל כולה. יש לנו הזדמנות. בואו ניקח אותה ונביל את הלפיד.

מזל טוב לכולם על שנת ה-70 של הקיבוץ הנפלא הזה, יש לי תחושה ששנה זו תהיה שנה של התחברות לשורשים וצמיחה גדולה מחדש.

לוי נתנזון

על אר דוח

לחברי ותושבי הקיבוץ

מזה כחודש אני מתפקדת כרכזת התרבות בקיבוץ, והעשייה הזו מהווה עבורי אתגר אמיתי. אני שואפת לפתח את חיי התרבות בקיבוץ ולקרב בין האנשים החיים כאן ביחד. אני מאמינה כי מפגשים חודשיים הסובבים סביב חגים, שנת ה-70 וימי כיף וגיבוש, יתנו לנו הרגשה טובה וגאווה להיות חלק מקיבוץ כפר-סאלד.

בימים אלו ממש מתגבש צוות תרבות, המורכב מחברי קיבוץ ותיקים וחדשים ומתושבים. האנשים הרבים שנרתמו לעזרתי ושפנו אליי עם רעיונות ורצון להיות חלק בעשייה המשותפת, ממש חיממו את ליבי. הנכונות הרבה מראה לי כי יש מקום להשקיע ולתת למען חיי התרבות בקיבוץ, וכך יהיה!

בחודש הקרוב, צוות התרבות שוקד על פעילות מגניבה לט"ו בשבט שתתקיים ב-18/2, ועל מסיבת פורים ע-נ-ק-י-ת שתתקיים ב-9/3.

כולכם מוזמנים לקחת ולהיות חלק!

אשמח אם תצרו איתי קשר: 050-8221670 Eliorperel@gmail.com

שלכם ובשבילכם,
אליאור פרלשטיין - רכזת התרבות

חברים שיש עמם צילומי נוף ונוי דיגיטאליים ראויים של כפר סאלד,
מוזמנים לשלוח למייל המצורף ואם יסתייע הדבר, הם יוגדלו ויוצגו במועדון.
dan.shavit@gmail.com

מלא סוף לקטקין, יל וכל המשפחה
אהל דת הנכד
עוהר
ק לאור וויטל

נעים לזהב ותיק וצ'יר

זהבה ענבר- אישה קטנה אישיות גדולה

ערב חורפי קר, מעיל, צעיף ואני בדרכי לזהבה ענבר. לביקור קדמה שיחת טלפון קצרה - הצגתי את עצמי: "אני גרה בקיבוץ כתשע שנים, מהחברים החדשים שבונים בשכונה" והוספתי, על-מנת לקבל את אהדתה של חברת קיבוץ ותיקה: "מתארגנת קבוצה להחזיר את "בתוכנו" וחשבנו שיהיה נחמד מדי עלון לראיין חברה/ה מוותיקי הקבוץ מול ראיון עם תושב/סטודנט או משפחה צעירה". לא עבר זמן רב וקבלתי הזמנה חמה להגיע לביתה.

דפיקה בדלת, ואני פוגשת מולי את זהבה. אישה נעימה, קטנת מימדים ועדינה. פנים יפות מחייכות ולב רחב. "בבקשה, היכנסי", היא מזמינה. הבית חם. על שולחן הסלון מונחת צלוחית ובה תפוזים ופומלית קלופים ומסודרים בפלחים. "בואי, שבי" - היא מנחה אותי לכיוון הספה. פינג'אן קטן מתחמם על הגז, לימון נחתך והנה אנחנו יושבות. (בהמשך אני מגלה שהיא בת 88 והיא מהממת אותי במשפט: "ואני עוד עושה טרמפים").

כבר ממבט ראשון אני מבינה שזהבה היא משהו מיוחד. דור המייסדים נקרא לזה. אישה טובת לב בת 88 בעלת חוש הומור מפותח.

זהבה עלתה לארץ מצ'כוסלובקיה בשנת 49 לאחר שהסתיימה מלחמת העולם השנייה. בתקופת המלחמה נלקחו זהבה ובני משפחה נוספים למחנה הריכוז אושוויץ ושם מרביתם ניספו. לכפר-סאלד היא הגיעה עם אחותה אסתר כשהייתה בת 24. עד היום היא זוכרת את המפגש ההוא בנמל חיפה עם עזרא, מי שלימים יהיה בעלה ואבי שני ילדיה, יהודה ודינה.

"התקופה היתה סוף יוני. חם, לח, מסביב מלא זבובים. במגפון קראו בכל מיני שפות: "מי שרוצה להסתדר בקיבוצים או מושבים שיגיע לצריף מספר 10". עזרא, ששימש כשליח הסוכנות במחנות בבודפשט והגיע עם הטרנספורט האחרון עם החניכים שלו, קיבל את פנינו בנמל והסביר לנו על הקיבוץ. אני ניגשתי אליו, הצגתי את עצמי והוא אמר שהוא רוצה אותנו לקיבוץ שלו. שאלתי אם יש בחורים יפים. הוא ענה: "אני הדוגמה". שאלתי את אחותי בצחוק "לא יכלו לשלוח דוגמה יותר יפה?". וכך, למעשה, בלי שידענו הרבה על המקום אליו אנו נוסעים, חברנו אליו אני ואחותי יחד עם עוד קבוצה קטנה והיינו בדרכנו לכפר סאלד".

זהבה נזכרת ברגע בו נכנסו עם המשאית לקיבוץ (ואני מרגישה שהיא חווה זאת כאילו זה קורה עכשיו) "אני זוכרת את הדרכים העקלקלות והתעלות החפורות שהיו הגנה מפני הסורים שישבו לנו על הראש. הכניסה לקיבוץ. אני זוכרת את צריפי המגורים בכניסה, אלו שפרקו עכשיו כדי לבנות את השכונה החדשה. המקלחות הציבוריות, שהיו שמועות שהבנים עשו שם קוקו לבנות. היו תעלות באמצע הכביש, הסורים ישבו על ההר מעלינו. הכל היה עם תעלות. זה היה נורא לראות".

כאשר נכנסו לקיבוץ לא חסכו מהם את "טבילת האש הראשונה" והיא ביקור בחדר-האוכל: "עזרא הביא אותנו לחדר האוכל שהיה אף הוא ממוקם בתוך צריף (היום חדר האוכל של האירוח הכפרי). הוא הציג אותנו בפני כולם, ביקש שיקבלו אותנו יפה כדי שכמה שיותר מאיתנו נשאר פה. לימים הסתבר שהוא אמר לבחורים האחרים בקיבוץ "אבל אל תתקרבו לקטנה, היא שלי". אני לא רציתי את עזרא, היו בחורים יותר יפים ממנו אבל בכל מקום שהייתי, פתאום הוא הופיע שם במקרה (או שלא במקרה)".

זהבה מספרת על כך שעזרא היה מאוד עקשן וחיזר אחריה ללא הרף: "לא רציתי אותו, אבל הוא היה כל כך עקשן. ביקרתי עם אחותי אצל משפחתו בחולון וחגגנו את ראש השנה יחד. פגשתי משפחה טובה. אנשים נהדרים. לא ראיתי בכפר-סאלד מישהו כזה! הוא שאל את אמא שלו מה דעתה עלי והיא ענתה: "היא בנויה טוב. היא יכולה ללדת".

וכמו שעזרא אמר כך היה: ביום ההולדת של זהבה, 21 בדצמבר בשנת 49, התחתנו השניים בחתונה צנועה בביתו של עזרא בחולון. לחתונה, היא מספרת, הגיע רק חבר אחד מכפר-סאלד. הדרכים היו קשות וביום החתונה ירד גשם חזק. אך כאשר חזרו לקיבוץ, בחדרם חיכתה להם עוגה והם היו נרגשים מאוד.

נעים להכיר ותיק וזקן

זהבה מעלה בנוסטלגיה כמה זיכרונות מהקיבוץ של פעם. המקלחות הציבוריות שאליהן היו הולכים עם תיקים מאולתרים בדוגמת קופסאות שימורים גדולות מחדר האוכל, ובתוכן שמו את המגבת, הבגדים והסבון. המגורים "המפוארים" בתוך קונטיינרים מעץ שבהם הגיעו החפצים האישיים מביתם בתפוצות, וגם על הגשם הרב שירד והמחסור בבגדים חמים: "בתקופה ההיא לא היו מדרכות. ירד גשם שהלואי עלי שירד היום. היה מלא בוך. לא היו בגדים. היו לנו מעילי גשם טובים שהבאנו איתנו מצ'כוסלובקיה, אך משום שהותיקים צחקו עלינו, שמנו את המעילים בארון והעברנו אכול אותם. איזה מעילים אלו היו..."

כחצי שנה אחרי שהגיעו לכפר-סאלד, עזבה אחותה של זהבה לחיפה ומשם לתל-אביב. לזהבה היה קשה, אך היא החליטה להשאר. היא מעידה על עצמה כאשה סתגלנית שמתאקלמת בקלות בכל מקום: "אני מתאקלמת בקלות. בכל מקום רציתי להראות שאני יכולה עם הגובה שלי והעבר שלי. אז היא עזבה אחרי חצי שנה. ואני נשארת".

לזהבה חוויה טובה מהדרך בה קיבלו אותה בקיבוץ: "קיבלו אותי יפה בקיבוץ. עבדתי מאוד קשה. תחילה במטבח, אח"כ במטבח ילדים, בחדר-אוכל בית-ספר ובהמשך, כמטפלת עם ילדי בית-הספר. רציתי כל הזמן להוכיח שאני יכולה - סחבתי סירים כבדים, שולחנות מעץ וספסלים, רצפת עץ שהיינו צריכות לשטוף".

זהבה מספרת לי על שנות העבודה הקשות בקיבוץ בלי מדרכות, בלי עגלות ובלי טרקטורים - הכל ידני. עוד היא מספרת על השנים בהם הייתה מטפלת לילדי בית-הספר. על תקופת המלחמות והארועים הבטחוניים הרבים בה נזקקו לעיתים קרובות לרדת למקלטים. על שריפות הענק בקיץ שהיו מכלות את כל האזור סביב כפר-סאלד. והלינה המשותפת. היא מספרת בגאווה על הקשר שהיה לה עם הילדים בהם טיפלה, ועל כך שבילילה אחד שהיו הפגזות היא רצה לכיתה להוריד את הילדים למקלט ונירה מזרחי, שראתה אותה מהחלון, קראה לילדים: "אני אמרתי לכם שזהבה תגיע! היא הגיעה!". מרגישים בסיפורים של זהבה, מצד אחד, את הקשר הטוב שהיה לה עם הילדים, המסירות והאחריות הגדולה שהייתה לה כלפיהם. מצד שני, זהבה מספרת על כך שהיה לה קשה עם העובדה שילדיה לא היו איתה, בעיקר כאשר נכנסו למקלטים וילדיה היו במקלט אחר. גם על הלילות היא מספרת - שבמקום להשכיב לישון את ילדיה הייתה הולכת להשכיב לישון את הילדים איתם עבדה. אני מרגישה את הקושי אותו חוותה, אך מצד שני היא הייתה כל-כך מחויבת לתפקיד וסמכה על כך שדואגים לילדיה. היא מספרת: "היה לי קשה. אני ברחתי מהבת שלי. היא הסתכלה מהחלון בכתה וקראה לי "אמא, אמא" ואני הלכתי. היא מזכירה לי את זה עד היום. אפילו הבן שלי שהוא בקרוב בן שישים אומר לי: "אמא, את עזבת אותי והלכת לילדים אחרים". הייתי צריכה לעשות את התפקיד שלי. כשהייתי שומרת לילה, ילדים ברחו והייתי הולכת לחפש אותם. חלקם היו במיטה אצל ההורים והייתי צריכה להחזיר אותם. זה כאב, אך כך היה צריך לעשות וכך כולם עשו". זהבה מרגישה שבחרה נכון כאשר החליטה לבסס את חייה בקיבוץ כפר-סאלד. חיי החברה היו מאוד טובים. היו חיכוחים וויכוחים אבל בסך-הכול חייתי ואני חיה פה חיים טובים ומספקים.

בגיל שבעים וחמש יצאה זהבה לפנסיה. היום היא משתתפת בפעילות "בבית ותיקי הגליל" שלוש פעמים בשבוע והולכת ל"פינה-חמה" בקיבוץ. היא שמחה ומאוד מרוצה מהיחס האישי שהיא מקבלת במקומות אלו ומכך שממשיכה לפגוש אנשים ולצאת מהבית. הקושי המרכזי שמלווה אותה מרגע שהגיעה לכפר-סאלד הוא המרחק מהמשפחה. היא מוסיפה שהאופי הקיבוצי מאוד השתנה וכמעט ולא יוצא לה לפגוש אנשים שאינם מותיקי הקיבוץ.

אם לסכם את המפגש המרתק שלי עם האישה המיוחדת, אשר מספרת על חיים לא פשוטים מצד אחד ומצד שני מצליחה להביא איתה כל-כך הרבה אופטימיות, זה פשוט לשמוע וללמוד. כל-כך הרבה חכמת חיים פשוטה. מה שהדהים אותי זה לראות אישה קטנה, לא חסונה, שקטה, בעלת רוח חזקה ותעצומות נפש גדולות. זהבה רואה סרטים על השואה עד היום: "אני ממשיכה את החיים, אך גם מסרבת לשכוח את העבר".

עינת כרמל גמזו

עם: יותם וניבה

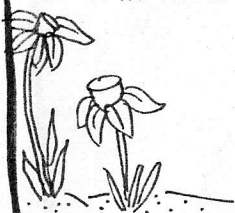
שיחה על אידאולוגיה, חינוך וחיבור לטבע.

את יותם פגשתי בקיץ האחרון על שבילי הקיבוץ. יותם הציג את עצמו ואת לילי, ביתו הפעוטה שנשא על ידיו. הוא סיפר שזה עתה הוא, ניבה ולילי הגיעו לקיבוץ ושהם מחפשים דירה. הפעם הבאה שנפגשנו הייתה לאחר מספר חודשים כאשר הצטרפתי למיזם הגינה הקהילתית שם יותם, ניבה ובתם לילי לוקחים חלק משמעותי בליווי ובהנחה.

יותם בן 25 ממושב גן חיים ליד כפר סבא וניבה בת 27 מהר אדר ליד ירושלים. כל אחד הלך בדרכו עד אשר לפני חמש שנים נפגשו "במכון הערבה" ללימודי סביבה. כמה שנים לאחר הלימודים החליטו לטוס לקוסטה-ריקה על-מנת למצוא קהילה אקולוגית לחיות בה: "קוסטה-ריקה היתה חוויה מדהימה, שמענו הרבה דברים טובים על חוות אקולוגיות שם, בחרנו לנו מקום וחיפשנו את ההחווה שתתאים לנו." ניבה ויותם הגיעו לחווה צעירה יחסית (חמש שנים) ושם חיו במשך תשעה חודשים. על האווירה בחווה הם מספרים: "עיקר האנשים שבאים לחוות הם אמריקאים שבאים בעונה הטובה של קוסטה ריקה לחווה ואז חוזרים לעבוד בארה"ב, אבל קורה שם משהו מגניב. היה לנו בית חלומי-בית עץ, חלונות ענקיים עם רשתות, בית גדול ומרווח עם נחל קטן 20 מטר מהבית, וחמש דקות הליכה, נחל גדול ורחב עם קוקוסים ואננסים וגינת ירק - החיים הטובים." השניים עבדו בחווה ובנוסף הקימו עסק ביתי קטן למזונות טבעיים (נבטים, חמאת בוטנים, חרדל, קמבוצ'ה ועוד) שאת תוצרתו היו מוכרים בשוק האיכרים המקומי וכך גם פרנסו את עצמם. הם מספרים: "למוצרים שלנו הייתה הצלחה גדולה וכמעט בכל בית שביקרנו בו ניתן היה למצוא את המוצרים שלנו במטבח". עסק המזון הטבעי שהקימו בקוסטה-ריקה מאוד עניין אותי ומיד שאלתי אם הם מתכננים גם פה להמשיך ולייצר מוצרי מזון טבעיים. תשובתם הייתה שהשוק די רווי ודי קשה עם כל האישורים והבירוקרסיות, אך לא עברה דקה ומהארון נשלף בקבוק זכוכית ונמצא משקה הקמבוצ'ה, "זה משקה חדש שאנחנו עובדים עליו" סיפרה ניבה. משקה הקמבוצ'ה הוא משקה ידוע ופופולרי מאוד בארה"ב בשל סגולות המרפא הרבות שמייחסות לו. "כרגע אנו מייצרים את המשקה לשימוש עצמי בלבד, אך חושבים אולי בהמשך להפוך את היצור לעסק ביתי" אנחנו מרימים כוסית ואני מאחלת בהצלחה.

למרות כל היופי והחוייה הרגישו יותם וניבה קושי לגור בקוסטה-ריקה: "בסופו של יום הרגשנו לבד. היו לנו חברים טובים, אך הם גרו בחוות אחרות בסביבה, היינו נפגשים אחת לשבוע בשוק האיכרים, אך ביום יום הרגשנו מבודדים מדי. בנוסף התחילה העונה הגשומה ואז החלטנו שאנחנו חוזרים." כאשר לילי הייתה בת חצי שנה חזרו לארץ וחיפשו מקום נעים לגור בו.

ניבה, יותם ולילי הגיעו לכפר-סאלד אחרי תשעה חודשים בקוסטה-ריקה. כאשר חזרו לארץ ידעו שהם רוצים לגור ביישוב כפרי בצפון אבל לא ממש ידעו באיזה קיבוץ או מושב לבחור. שני חברים שלמדו איתם במכון הערבה גרו בכפר סאלד וסיפרו להם שכפר סאלד זה המקום לגור בו. הם מספרים: "התארחנו פה מספר ימים והחלטנו שפה אנחנו רוצים לגור. מה שמשך אותנו לקיבוץ היה בראש ובראשונה אגם הקראון-זמין, רגוע, חמים יחסית לנחלים באזור וקרוב לבית. זה הזכיר לנו את הבית שגרנו בו בקוסטה ריקה. בנוסף יש פה הרבה חברה שהם בראש סביבתי, כרמית עושה פה המון דברים שאנחנו מאוד מחוברים אליהם: מרכז המיחזור, הקומפוסט והגינה הקהילתית שעכשיו אנחנו מעורבים בה, כל אלו יחד הביאו אותנו להחליט שכפר סאלד זה המקום שלנו".

יותם מספר שליווה גינות קהילתיות בעברו גם בארץ וגם בקוסטה ריקה וכאשר שמעו על מיזם הגינה הקהילתית התנדב יחד עם ניבה. "כל מפגש אני מסביר משהו מתחום הגינון האקולוגי. כיף לפגוש את התושבים והחברים של הקיבוץ. אנחנו מאוד אוהבים את קבוצת הנשים שמגיעה באופן קבוע לטפח את הגינה. יש שיחה נעימה ובאמת אנחנו מרגישים שיש בקיבוץ אנשים מאוד נחמדים ומסבירי פנים. יש לנו שכנים טובים עליזה וזאב ובכלל הותיקים הם פתוחים, מדברים, תחושה טובה ונעימה".

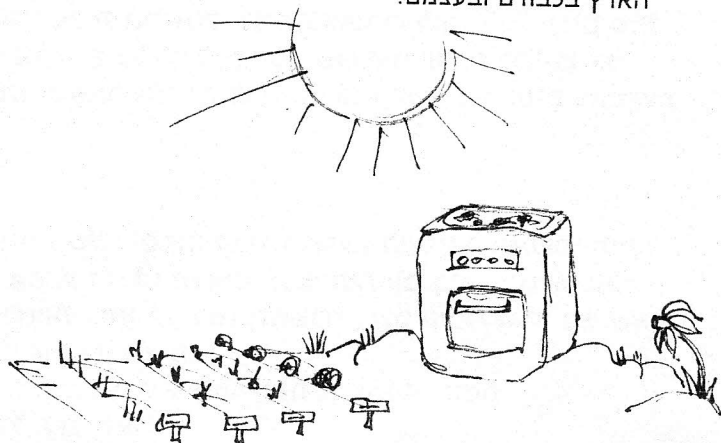
ניבה, לומדת קדרות בתל-חי ועיבוד צמר עם קבוצה של נשים בקדיתא. יותם, סיים את ההתמחות שלו בפרמקלצ'ר לאחר שלוש שנים של לימודים וכיום משלים את תואר מדעי הסביבה בתל-חי. "יש לנו פה הרבה חברים בעיקר סטודנטים וגם שני חברי ילדות של יותם שגרים פה. יש פה קהילה ממש נחמדה ואנחנו מאוד שמחים להיות חלק ממנה".

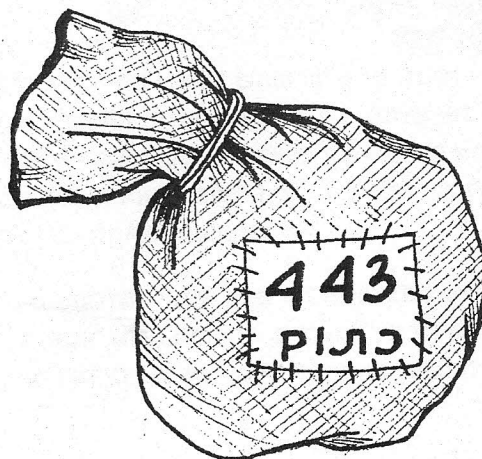
לילי, ביתם בת השנה לומדת בחינוך ביתי. "יש לנו מפגשים של חינוך ביתי שבהם אנו נפגשים עם כמה משפחות. יש בית בשנר של אינבל ויורם מאיר (הבן של יהודית וראובן מאיר), שם פעם בשבוע אנחנו נפגשים עם משפחות של חינוך ביתי מכל האזור. יש באזור הזה המון משפחות של חינוך ביתי. כולם באים עם ילדים מכל הגילאים מתינוקות קטנים ועד ילדים בני 17. מדברים, ילדים רצים ומשחקים פעילות לא מונחת. רוב הילדים הולכים להרבה חוגים והם מאוד חברותיים ומוכשרים". יותם מסביר לי שלפי הגישה מעודדים את סקרנותו הטבעית של הילד ולומדים מהחיים במה שנקרא "למידה מתמדת". הילדים לא לומדים את החומר הלימודי של בית-הספר, אלא כל אחד לומד מתי שהוא רוצה בכל נושא שהוא מתעניין בעזרת הוריו. ניבה מספרת שהילדים של החינוך הביתי מאוד תקשורתיים, חברותיים ומוכשרים. "הילד מבקש ללמוד, וכך הוא לא מרגיש שלימודים זה מגעיל, מלחיץ ומשעמם, הילדים נהנים ללמוד". חשובה להם המעורבות בחינוכה של לילי. הם רוצים להיות מעורבים בתכנים, בסביבה ובחברה בה תגדל ביתם.

לשאלתי מה תרצו לעשות שתהיו גדולים הם עונים שירצו להמשיך לעסוק ולהשפיע דרך החינוך הסביבתי, אך מוסיפים שהיו רוצים גם במרחב הביתי שלהם להצליח ולממש יותר מהעקרונות האקולוגיים שהם מלמדים. גם כאן בכפר סאלד פתחו ניבה ויותם קבוצה שלומדת מדי שישי פרמקלצ'ר, שם הם מלמדים אקולוגיה מעשית, נוגעים בנושאים של חקלאות אורגנית, טיפול במים, איך לחסוך בבית במשאבים שונים, בניה של קהילה, כפרים אקולוגיים ותכנון מערכות סביבתיות. העיניים שלהם זוהרות שהם מדברים על התכנים האלו. הם מוסיפים: "הקורס הוא גם מעשי. חלק מהדברים אנחנו עושים במרחב עצמו כמו גינה קטנה וחלק מהדברים אנשים לוקחים. לדוגמה בנינו תנור סולרי שבו אפשר לבשל ביום קיץ שמש וכל אחד לקח לביתו".

ניבה ויותם חיים את החיים האקולוגיים ורוצים להעביר ולחלוק את הידע שלהם עם כל מי שחפץ ומעוניין בכך. כיף לראות זוג צעיר חדור מוטיבציה ואידאולוגיה: "אנחנו באים לעזור לאנשים, לא לוחצים, לא מאשימים, מנסים להעביר את המסר שאם אנו רוצים לחיות טוב אנחנו צריכים לשמור על הכדור". הם מאוד צנועים ורגילים לתכנים, אך עבורי זה מרגיש כאילו שניתנה לי ההזדמנות לשבת עם שליחי כדור הארץ בכבודם ובעצמם.

עינת כרמל גמזו

מירי יציב

1. המקדש המשותף:

בקיבוץ של שנות ילדותי חבר משק היה כמעט אלוהים, ואם החבייר הוא אלוהים כמובן שחדר האוכל הוא המקדש שלו. פעם בשבוע היינו הילדים מבקרים במקדש באור יום ובימי חול היינו פוקדים את המקדש רק עם רדת החשכה. במקום ההוא היו מידי שבת צולבים משהו או מישהו באסיפה, במקדש היו חוגגים את רוב החגים והוא המה פעילויות אכילה יומית וערבי תרבות וקולטורה. במקדש אסור היה לרוץ או לצעוק או לבוא בו יחפים, ומידי ליל שישי היו מברכים בו על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה, והמקדש היה מסודר בשורות ומפות לבנות על השולחן ובני הכפר היו מתהדרים במיטב מחלצותיהם: הנשים היו מורחות סומק על הלחיים והגברים היו מגיעים מגולחים ועם החולצה שקיבלו לכבוד מסיבת סוף י"ב. אנחנו הילדים היינו מקבלים את החפיפה השבועית שלנו לכבוד האירוע והיו לנו בגדים תואמים לגודל המעמד, היינו ישובים בצמידות להורינו ובכל מהלך הטקס ישבנו דוממים לצידם, ואם היה ילד שביקש נפשו לזוז או לדבר היו הוריו מהסים אותו ובמידה ולא עשו כך דאג תמיד מישהו להעיר או לצקצק מהשולחן שליד. את הרגע הזה חבל שלא הקפאנו! כמה חבל שלא השכלנו לשמר את כל הערכים הנגזרים מהמשפט "ככה לא מתנהגים בחדר האוכל!" ולהנחיל אותו גם לדור 4 שלנו- זה חסר אצלנו בחגים ובאירועי התרבות המשותפים.

2. ויהי אור:

מספרים כי בראשית ברא אלוהים את השמים והארץ, והארץ הייתה חשוכה. ואז ברא אלוהים את האור. יעברו מאות מיליוני שנים מאותו רגע מכון עד לרגע בו הומצאה הנורה החשמלית. נורת הליבון החשמלית שהמצאתה מיוחסת לתומאס אלווה אדיסון בשנת 1879, היא למעשה אביזר לתאורה באמצעות חשמל, שהמצאתה שינתה את סדר היום של האדם המודרני, והקלה עליו את פעילותו, גם בשעות החשכה. למרות שעברו להם 132 שנים מאז שתומס אדיסון אמר ויהי אור, יש כאן מקומות כל כך חשוכים, שכשאני יורדת לכל-בו אני מוצאת עצמי (אפיקורסית ככל שאהיה) נושאת תפילה חרישית אל היושב במרומים ומבקשת טיפה אור.

3. זהות עצמית:

שלושה דברים בלעדיהם הזהות העצמית שלי חסרה: קבוצת חרוב, השריקה המשפחתית שלנו ומספר הכביסה שלי. בתחילת אמצע החיים מצאתי עצמי חיה עם בחור הנושא על עורפו את הסימון 57 סגול. עברתי לחיות איתו בקיבוץ השמרני, שם קיבלו אותי כפי שאני 443 כתום והבטיחו כי יתייחסו אלי כשווה בין תאים. עברו הימים וחזרתי נשואה לו, עדיין נושאת את שם נעורי ואת ה- 443 כתום. המספר עדיין קיים המכבסה כמה חבל, כבר לא.

הקיבוץ צאץ על קיבוץ

למי מאיתנו לא חולפת מידי פעם מחשבה נוסטלגית על חדר האוכל? מחשבה אשר מעלה איתה זיכרונות מאותה ארוחת צהריים תמימה בה שמעת "עדכון קיבוצי" ששינה את חיך או מאותו ערב של מסיבת פורים שבו דווקא חיזקת את קשריך עם השירותים למטה. אצלי (ושמעתי שאצל עוד כמה אנשים..) מחשבה זו בעיקר מתקיפה את הפה בהמון טעמים שפעם קיטרת עליהם והיום הם חלום: בולונז של שישי בצהריים עם רוטב לבן, כרובית מטוגנת בפרורי לחם, אורז עם שעועית, בלינצ'ס עם תירס, בצקניות, שניצלים ויש כאלה שאפילו מתגעגעים לפרוסת הלחם שהתחבאה מתחתם.

אז החלטתי לקחת את העניינים לידיים ולנסות לעורר את צמד המילים שקצת התרוקנו מתוכן בשנים האחרונות אך פעם הכילו בתוכן עולם שלם.

בתור התחלה, נפגשתי עם חיה'לה מלילי, שניהלה את חד"א בעשר שנים האחרונות עד סגירתו בשנת 2003.

חיה הגיעה לקיבוץ בגיל שנה וחצי עם משפחתה היקית ומיד אחרי שחילקו את כל בגדיה בין שאר ילדי הקבוצה, השתלבה היטב בחינוך הקיבוצי וזוכרת אותו מאד לטובה. "אהבתי מאד את בית הילדים, כמו כל היקים לא אהבתי ללכת לבית ההורים.. אין מה לעשות, זה עבד ככה כי זה התאים לתקופה, זאת הייתה המציאות". לאחר הצבא החלה לעבוד בתור מטפלת בבתי הילדים, לוותה קבוצות רבות ואף למדה באורנים. כאשר נפתחו ה"תלתונים" וה"מרכזונים" עברה לעבוד שם וזכורה להרבה בני קיבוץ בתור ה- מטפלת. בתחילת שנות התשעים, גרשון שרון שהיה מזכיר הקיבוץ, החליט להכניס שינויים לחדר האוכל: החלו לשים מפות על השולחנות, נבנו קירות אקוסטיים ומינו את חיה'לה לאחראית חד"א.

מה כלל תפקידך בתור אחראית חד"א?

לדאוג לארגון חד"א, סדר, ניקיון, לדאוג לחוסרים, לרכז את צוות העובדים שבד"כ כלל בני משק צעירים, בני גרעין ובט"ש וכמובן היה לי מאד חשוב שתהיה אוירה נעימה, שאנשים ירצו לבוא.

זאת הייתה עבודה קשה, להאכיל 300 איש כמעט מסביב לשעון ויותר מאוחר נוספה לכך גם ארוחת הבוקר של "בכפר". אבל מאד אהבתי את העבודה, אהבתי לפגוש את כולם, להחליף מילה, לשרת, לתת, לדאוג שהילדים יאכלו טוב.

חד"א היה המרכז, קרו בו הרבה דברים. אם רצו ליידע במשהו אז עשו זאת בחד"א. לדוגמא: אם היה משחק כדורגל חשוב של ברזיל היו דואגים לתלות דגל בחד"א.

היית גם את שותפה לבישול במטבח?

לא, זה ממש לא היה קשור אליי, רק בתורניות שבת כמו כל החברים. אני גם לא אכלנית גדולה וגם לא כל כך יודעת לבשל. בבית הורי לא בישלו וגם לא היה צורך כי תמיד היה אוכל בחד"א ועד שלא הייתה הפרטה גם לא בישלתי בבית.

לאפות למדתי בבית הילדים אני זוכרת את עוגת השמרים הראשונה שאפיתי. היינו אופים בעיקר ביום שישי, בד"כ עוגות של הדסה הגדיש ז"ל. בנוסף היינו גם מכינים את כל הממרחים לבד, ממרח שוקולד שהיה נורא טעים אך אני לא זוכרת איך מכינים (בטח עם הרבה מרגרינה..) ובהשפעת הדרום אמריקאים וכשהיה נשאר חלב (ולא זורקים חלב..) גם דולסה (מצורף מתכון נוסטלגי..). הילדים מאד אהבו ואכלו אותו עם גבינה או לבן וכמובן ללא הגבלה..

לאיזה מאכל של חד"א את מתגעגעת?

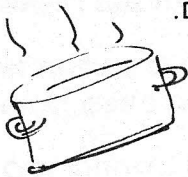
אני מאד אהבתי את הקציצות בקר שהיו גם מטוגנות וגם ברוטב, שניצל מצרי (שניצל מבשר בקר), ומרק עגבניות (מצורף מתכון נוסטלגי...). היו הרבה מאכלים מאד טובים.

איך את מרגישה בקיבוץ כיום ומה את מאחלת לנו?

אני מרגישה טוב, אני חושבת שלאט לאט אנו עולים על ה"הגל הנכון", אין עוינות בין החברים.

הייתי רוצה שהקיבוץ יגדל, שבנים יחזרו כי הם רוצים לחיות פה איתנו, לא מתוך הכרח, אפילו נכדים של חברי קיבוץ ששמעו זיכרונות טובים מהסבים שלהם. שנכבד אחד את השני ושיהיה נעים.

לאחר סגירת החד"א, חיה עבדה עם מבוגרים בעלי צרכים מיוחדים בכפר "כישורית" וכיום, כשהיא בפנסיה, עובדת בחד"א של "בכפר" וכמטפלת מחליפה בבית הילדים.

וכמו שהובטח - מתכונים נוסטלגיים שמתאימים לימי החורף הקרים:

מרק עגבניות עם בצקניות:

מרק:

200 גר' רסק עגבניות

2 כפות קמח

3-4 כפות סוכר

2-3 כפות שמן

5-6 כוסות מים

סלרי/ שמיר - ע"פ טעמכם האיש.

כפית פפריקה חריפה

כפית פפריקה מתוקה

כפית מלח

מחממים קצת את השמן, מוסיפים לו את הקמח ויוצרים רביכה. מוסיפים את רסק העגבניות ומערבבים. מוסיפים את המים ושאר החומרים ומביאים לרתיחה. כאשר רותח, מקטינים את האש ומרתיחים לעוד 10 דקות.

בצקניות:

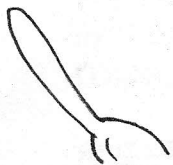
1 ביצה

1.1/4 כוסות קמח

מלח

חצי כוס מים

מערבבים את כל החומרים לבצק נוזלי ומזליפים בעזרת כפיות לתוך המרק הרותח/ מים רותחים (אם רוצים בצקניות בנפרד)

דולסה דה לצ'ה (ריבת חלב):

3 כוסות חלב

1 כוס סוכר

קורט סודה לשתיה

שמים הכול ביחד בסיר ומביאים לרתיחה. כאשר רותח מעבירים לאש קטנה עד שנהיה במרקם הרצוי (כשעתיים-שלוש). חשוב לערבב הרבה ולשים לב שלא יישרף. **טיפ מחיה"ה:** "היינו שמים בפנים ג'ולות שהיו מתגלגלות ומערבבות את התערובת כל הזמן".

יש לכם חשק למתכון מיוחד? סיפור עסיסי לספר? שתפו אותי!

עידן שגיא idansa2@gmail.com

כשראה אור הגיליון האחרון של הציטוטון (28.12.2008) הייתי מסופק אם אי פעם תתחדש הופעת עלון בכפר סאלד. אולי בגלל שאני ספקן חסר תקנה, אבל גם מפני שנראה היה לי ששילוב ההפרטה והאינטרנט – יסגור סופית את הגולל על כלי תקשורת פנימי אצלנו. ובעצם, חששתי, כל זה לא רק בגלל ההפרטה והאינטרנט, אלא גם מפני שהעלון, גם כשהופיע, אף פעם לא תפס מקום משמעותי מדי בהווה הציבורית שלנו, ועל פניו נראה היה שאפשר גם בלעדיו. העלון אצלנו, מאז ומתמיד, היה יותר כלי תמסורת מתקשורת: נמסר בו בעיקר מידע, והוא כמעט ולא שימש במה לחילופי עמדות, דעות ורעיונות. וכשמנהל הקהילה מפרסם דרך קבע דף מידע, מי צריך עלון?!

יש קיבוצים - גם היום - שהעלון משמש אצלם במה לשיח, לדיון, גם לפולמוס, בנושאים שעל סדר היום של הקיבוץ-פנימה ואפילו מעבר לחצר - החוצה. אישית, נראה היה לי לא פעם שאנחנו מחמיצים משהו בכך שאנחנו מוותרים על אלה, אבל השלמתי עם כך שמסורת ואופי של מקום חזקים, לעתים, יותר מכל. עד כדי כך, שכאשר יזמתי את הופעת ועריכת הציטוטון הנחתי לכאורה מראש ש'זה המצב': אצלנו לא מתקיימת תרבות של כתיבה, ולכן עדיף לבסס את העלון על שיחות וראיונות, ובלבד שהזירה הציבורית כאן לא תהיה שותקת לחלוטין.

הציטוטון, כזכור, נסגר כפי שנסגר. וכאמור, נראה היה ששוב לא תהיה כאן תקומה לעלון. כעת מסתבר שיש מי שמבקש להפר את השתיקה המתמשכת הזאת, ועיניכם הרואות - יוצאת לדרך יוזמה חדשה לעניין זה, ולא במקרה היא באה מקרב חברה צעירים, שאכפת להם להיות שותפים לעיצוב חיי הקהילה כאן. העלון הוא לא הכלי היחידי לעניין זה, אבל בטח אחד המשמעותיים. ואולי - והלואי - שהרוח הרעננה, היצירתית, הקצת שובבה-חוצפנית, שאופפת את המערכת החדשה, תצליח לאתגר את המסורת השתקנית, המנומנמת וצייתנית משהו, שאפיינה ומאפיינת את השיח הכפר-סאלדי מאז ומתמיד, והעלון, מעבר להיותו כלי להפצת מידע (עניין חשוב לעצמו) - יהיה גם במה לחילופי דעות, עמדות, רעיונות, ואפילו מדי פעם לפולמוס כזה או אחר. כל עוד אלה מתנהלים במידתיות וברגישות אין סיבה לחשוש מהם.

אני, ברשותכם, חש כאילו אני מעביר היום מקל של מרוץ שליחים - מן העורך האחרון אל העורכים החדשים. אני מחזיק להם אצבעות, בהתרגשות, בעיקר בסקרנות. אפילו גדולה.

דן שביט

קודם כל הקדמה קצרה...

במסגרת בתוכנו המחודש (כל הכבוד ליוזמים!) נפתח מדור בו יפורסמו מכתבים שכותבים בנות ובנים מאי שם. אז קודם כל קצת על ה"אי שם" שלי: גרה בסיאטל שבארה"ב ועובדת במייקרוסופט. נשואה ליובל, שהוא בן זוגי עוד מימי הצבא, ואמא לאיתן המקסים בן השנה. כשביקשו ממני לחנוך את המדור- הסכמתי מיד. אני עוד זוכרת כילדה את ימי שיש בהם היה יוצא "בתוכנו"- הייתי אוספת אותו (כמובן אחרי הסיבוב הקבוע של כביסה, חד"א, לוח מודעות), מתרווחת, וקוראת בשיטתיות מהסוף להתחלה: קודם הקריקטורות של דניאל פראלטה, אח"כ ברכות ואיחולים, ראיונות, כתבות עומק ועוד. אני מוכרחה לציין שהציפייה לקרוא בו היום, 20 שנה אחרי- עדיין קיימת.

קריאה מהנה לכולנו! ענת שיבק-הרי.

על פייסבוק, נוסטלגיה וחיות אחרות....

לפני כשנה וחצי בעקבות יוזמה ברוכה של מירי יציב הוקם אתר הפייסבוק הרשמי של הקיבוץ. לאט לאט נוספו חבירים וחבירות והיום הוא כבר מונה למעלה מ-300 איש. יש ימים בהם התנועה בפייסבוק דלילה יחסית, מקסימום איזו מודעת פרסומת לשרות כזה או אחר. אבל יש ימים בהם סכר הנוסטלגיה נפרץ ומתקיימים דיונים סוערים שמחזירים את כולנו שנים רבות אחורה. "איזה מאכל היה הכי שנוא עליכם בחדר האוכל?" (תחרות צמודה בין סוליות הכבד לקורקבנים), "איזה כלב הטיל מורא על ילדי הקיבוץ עד כדי כך שהם היו עושים עיקופים על גבי עיקופים כדי לא להיתקל בו" (חד משמעית: הכלב של משפחת רפיטקס שפתאום שכחתי את שמו... כנראה מרוב הדחקה, או פחד)... "מי ישב ליד מי בכיתה א' בקבוצת לבנה", איך הלך השיר שכתב משה גרינפלד ז"ל, איזה שיעור היה החביב ביותר על כולם כשלמדנו בקיבוץ (מלאכה עם צ'יקי- אין ספק בכלל! ומי לא זוכר את המשפט המיתולוגי "לשייף טוב טוב את העץ שיהיה חלק כמו טוסיק של תינוק"- ותודה למרגו על התזכורת) ועוד כהנה וכהנה.

הפייסבוק הוא דבר מופלא. כי כשעוצרים לרגע וחושבים... זה די הזוי מה שקורה פה. קבוצת אנשים, כביכול לא קשורים בכלל האחד לשני: בני גילאים שונים, חיים במקומות שונים בארץ ובעולם. חלקם לא התראו כבר עשרות שנים. מעטים אלו שידועים מה כל אחד עושה, איפה הוא חי, ומה שלומו. חלקנו מעולם לא החלפנו משפט מעבר ל"שלום שלום", ואולי אפילו לא היינו מזיהים אחד את השני ברחוב אם היינו מזדמנים לאותו מקום.

ולמרות כל זאת, יש כאן קשר חזק מאוד. קשר של אנשים למקום, לתרבות, לאנשים. וזה קשר שאי אפשר להסביר. זר לא יבין זאת. כי לך תסביר למישהו לא מהקיבוץ מה זה "מנז" ו"דופיה" ו"פלסון" ו"אקונומיה" ו"בתוכנו" ו"נקניק שוקולד". ולנו הרי כל מילה כזו מזכירה עולם שלא קיים עוד וחוויות מן העבר שהן רק זיכרון רחוק ולך תסביר לזה או להוא איך מרגיש האוויר בקיבוץ שנייה אחרי שירד הגשם הראשון, ומה זו לינה משותפת ומה זה לרדת בבהילות למקלט בלילה (ואיזה ריח מוזר של טחב יש לו...). ואיזה כיף זה לצאת מהמים הקרים בבריכת השחייה ולהתייבש על המעקה החם, או לצרוח עד עומק הגרון בצעדת הבנים, ומה זה לעשות "פינוקיו" מהפרחים האדומים האלה שליד גן מעוג, ואיך בימי שישי גן שעשועים היה מפוצץ באנשים והילדים היו משחקים "גול בן אדם" או "תפסוני" על הדשא והמבוגרים בצד דנים בנושאים כמו האסיפה הקרובה.

ומי לא זוכר את החגים (רק על נושא זה אפשר לכתוב ספר), ואת השירים וקטעי הקריאה בטקס קבלת שבת בח"א, ואיך אחרי ה"יערב לכם ויבושם לכם" היו התורנים יוצאים בתזמון מושלם מהמטבח דוחפים עגלות עמוסות קערות נירוסטה מלאות במרק רותח, והמקומות הקבועים של כל משפחה... ושהיית צריך "להרשם" אם באים אליך אורחים לסוף השבוע, ואיך אף פעם לא היו מספיק קנקנים למים ולסודה... ואיך זה היה ללכת לצריף של מרסיה במוצ"ש או ל"חנות" של פעם (ליד חדר המלאכה של צ'יקי) ולבקש מדוד מזרחי שעמד מאחורי הדלפק שיביא חבילת סוכריות "לחיים", ואיך כולם היו מוזמנים אוטומטית לכל החתונות וצופים בריקוד ה"שרלה" המסורתי. ולך תסביר איזה כיף זה סרט באמפי ביום קיץ (למרות שתמיד יש בעיה בהחלפת הגלגלים), ומה זה לבוא למחסן ולגלות ששוב בלבול אותך עם מספר 570 (הלא הוא יורם קרני, אי אפשר לשכוח) ולך תחפש את השקית גרביים שלך בין כל אלה שתלויות שם (שלא לדבר אם היא נפתחה בטעות... אז בכלל הלך עליך) וימי העבודה בשדות, והריח של החלקים השמנוניים של לורדן והמיץ פטל המתוק מדי או המדולל מדי שהיה שם בקפיטריה. ואיך היינו מארחים בבתים ומלינים קבוצת ילדים זרה לחלוטין שהייתה באה ללילה או שניים לקיבוץ במסגרת איזה טיול שנתי (ולהיפך), והשעות שהיינו פשוט יושבים באחד החדרים או על הספסל ב"גן ש" או "מתחת לבית" של מישהו ומדברים.

אז כן, הפייסבוק של היום הוא קצת כמו ה"בתוכנו" של פעם. זהו מקום להעלות דברים שהם רק שלנו, ושתמיד ילכו איתנו.

היו זמנים... וכיף שיש עם מי להיזכר.

מזל טוב לקיבוץ כפר סאלד ולכל חביריו בעבר ובהווה!

ענת

זוכרים

ברונו בוכהולץ ז"ל	9.1.1948
זלמן בר סלע ז"ל	2.1.1968
אמא טוני וינר ז"ל	27.1.1971
חיים מאיר ז"ל	5.1.1982
חיים בר ז"ל	31.1.1982
חיים שגב ז"ל	27.1.1982
גיזלה טירולר ז"ל	11.1.1983
גניה בס ז"ל	11.1.1984
הני גלעד ז"ל	8.1.1992
ישי (שייקה) יציב ז"ל	13.1.1995
רחל לוז ז"ל	17.1.1999
אריה (ליאו) יציב ז"ל	11.1.2003
רלי רוט ז"ל	18.1.2007
צבי (גוז'ו) גדרון ז"ל	3.1.2010

יהי זכרם ברוך.

שבת שלום

